

govarja Zvezi na dopise in razne važne zadeve. Glavni Savez ni poskrbel niti za potrebne reorganizacije državnih nameščen, niti ni organiziral uradništva po drugih pokrajinah, zlasti ne v Črni gori, v Južni Srbiji in Makedoniji.

Delegat g. dr. Stegenšek je pojasnjeval razmere v Glavnem Savezu v Beogradu na glasujoč, da Savez nima niti društvenega lokala in da je Savezni tajnik z delom preobremenjen. Pokrajinske organizacije bi pa morale tudi redno plačevati prispevke, ne plačuje pa izven Slovenije redno nobena pokrajinska Zveza. Občni zbor je nato sprejel njegove štiri predloge glede poglobitve organizacije in plačevanja prispevkov Savezu.

Delegat krške okrožne skupine je med splošno napetostjo opozoril na veliko nevarnost znižanja osebnih draginjskih doli. Prejel je privatne informacije iz Beograda, da namerava finančni minister s 1. aprilom letos, ko stopi v veljavo nov državni proračun, odtegniti 15% osebnih draginjskih doklad. Tajnik g. Bekš je k temu pripomnil, da Zveza oficijelno o tem še ni obveščena.

Upravnik »Našega Glasca« g. Petrovič je podal sliko stanja lista.

Predsednik poštne organizacije g. Campa je stavil predlog, da naj prihodnji odbor stavi na prihodnjem občnem zboru predlog o obvezni naročnini »Našega Glasca« za vse one včlanjene organizacije, ki nimajo svojih organizacijskih glasil.

Ker je bil stavljen predlog o zvišanju članarine je tov. Dimnik predlagal, da je take predloge dati prej pravočasno vsem včlanjenim organizacijam v izjavo preden občni zbor zviša članarino.

Ostala je dosedanja članarina. Zatem je podelil občni zbor absolutorij staremu odboru. Sprejeti so bili še nekateri drugi formalni predlogi, na kar je med včlanjenim odobravanjem vladni svetnik g. dr. Ogrin utemeljeval resolucije, ki jih prinašamo na uvodnem mestu današnjega lista ter je utemeljeval nevzdržne razmere, v katerih se nahaja državno uradništvo.

Volitve.

Izvoljena je bila nato sledeča lista: A. Odborniki: 1. Andrej Skulj, 2. Kuno Hočevar, 3. Ludovik Primožič, 4. Joško Campa, 5. Martin Gruden, 6. Ivan Zupanec, 7. dr. Jos. Ferjančič, 8. Narte Velikonja, 9. Ignacij Rus, 10. Lovro Kalašič, 11. Joža Bekš, 12. Milan Paternost, 13. Fran Mahkovec, 14. Ivan Illov, 15. dr. Fran Stegenšek, 16. Anton Franežič, 17. Fran Petrovič, 18. Ivan Stavec, 19. Mirko Matjašič, 20. Anton Svetek. — Kot verlisti pridejo v odbor urednik »Našega Glasca« Anton Adamič, urednik »Poštne Glasnika« Joško Jakše in urednik »Učiteljskega Tovariša« Ivan Dimnik. Odbor se ni konstituiral. B. Namestniki: 1. Josip Pirc, 2. Fran Tumpelj, 3. Joško Beguš, 4. Josip Rainer, 5. Josip Zupan, 6. Pregledovalci računov: 1. Ivan Rostan, 2. Rado Grum, 3. Fr. Martinšek, 4. Namestniki: 1. Janko Jam, 2. Alfred Busbach, 3. Joso Čeh.

Dasi je še mnogo zanimivih podrobnosti, vendar smo morali zaradi tesnega prostora izpustiti obširnejše informacije o delovanju Zveze in stavljenih predlogih.

Pozivamo okrajna društva in učiteljsko poedinih šol, da vsaj skupno naroče po en izvod »Našega Glasca« za vsako šolo in vsako društvo, da bodete točno informirani o skupnem nastopu z ostalim državnim uradništvom.

»Naš Glas« prinese obširnejše poročilo.

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužite se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potem korespondenčno, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krogom znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg št. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

J. C. KOTAR drogerija, parfumerija
Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Zimski sport

Zimske ture so najlepši užitek, če si preskrbiš s specialnimi gozdetji ali smučskimi čevlji. J. BRAJER, Ljubljana, Breg 1.

Pokret učiteljic.

—Z Društvo slovenskih učiteljic je imelo svoj redni občni zbor dne 27. decembra 1927 ob 9. uri dopoldne na osnovni šoli pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Poročilo funkcionark. Tov. predsednica Milka Umbergerjeva pojasni s stališča žene učiteljice pomen društva slovenskih učiteljic, ki tvori eno platformo, ki nam omogoča stike na eni strani z ženskim, na drugi s stanovskim gibanjem. V tem smislu očrta delo kongresa ženskega Nar. Saveza v Paliču pri Subotici, na katerem je referirala »O reformi ženskega šolstva za osnovne in meščanske šole«. — Navzoče tovarišice bodi k delu, kajti z abstinenco in pasivnostjo slabijo organizacijo in ji jemljejo življensko silo. Stremitevi moramo marveč za tem, da s čim intenzivnejšimi stiki poživimo in okrepimo našo organizacijo.

Tajnica tovarišica Anica Likozarjeva poroča o celoletnem društvnem delovanju. Meseca maja je priredilo društvo zborovanje, na katerem je predavala tov. Pleškova »O potrebi kmetijsko-gospodinskih izobrazbe«. Sprejete resolucije so se poslale ministrstvu

prosvete. Društvo je sodelovalo pri raznih dobrodelnih prireditvah. Svoje pravo do obstoja pa je dokumentiralo s tem, da je branilo pravice učiteljice kot žene. Potegovalo se je n. pr., da naj poučujejo na ženski strokovni nadaljevalni šoli v prvi vrsti ženske učne moči; dalje proti zapostavljanju učiteljic pri volitvah v disciplinsko sodišče itd.

Blagajniško poročilo: Društveno premoženje začetkom leta 788205 Din. Dohodki 204872 Din. Izdatki 277840 Din. Društveno premoženje koncem leta 715237 Din.

Nato je poročala tov. Jerica Zemljanova o IV. mednarodnem kongresu gospodinskih šol, ki se je vršil v Rimu. Ves njen govor je prevevala ideja o potrebi pomagati gospodinjici do smotrne izobrazbe. Povodom njenega predavanja se je razvila zelo živahna debata.

Na dnevnem redu je bil tudi »Razgovor o organizaciji bodočega dela«. Tov. predsednica očrta namen in potrebo obstoja »Društva slovenskih učiteljic« nalogo poverjenice, nujnost sklicanja sestankov učiteljic po okrajih v svrhu smeri delovanja učiteljice kot žene. Da se pa bo to delo čimbolj sistematično izvršilo, se bo sestavljalo v semestralnih počitnicah širši odbor, t. j. odbornice in poverjenice iz vseh okrajev.

Za tem so se vršile volitve. Ostane stari odbor, le namesto tov. Vidmarjeve sprejme odborniško mesto tov. Ema Pečetova.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

MALO OBRAČUNA PEVSKEGA ZBORA.

M. B.

V zadnjem članku sem kratko označil nekaj glavnih ovir in težav, ki se mora naš zbor z njimi boriti že od začetka. Kdo pa naj presteže, našteje in oriše vse one neštete manjše težave, ki jih mora premagati vsak posamezen član! Pa četudi moramo vsako stvar priboriti si z žilavo voljo, če tudi si moramo utirati pot stopnjo za stopnjo z največjo odločnostjo in požrtovalnostjo, vendar nismo na poti zastali niti za trenotek, in ko so vsi krogi pevcev z glavami zmajevali in svojega nezaupanja v zbor niso skušali niti prikrivati, so naše nad vse požrtovalne pevke neomajno in neprenehoma delale in naš pevec, kar jih je »junakov« polni zaupanja v svojo voljo in svojo moč vztrajali. Vztrajno delo pa redno vodi sad. Naš zbor že danes lahko pokaže na uspehe. To dosedanje delo bi razdelil kratko v tri stopnje.

I. V prvem letu obstoja je priredil svoj prvi koncert, to je bil slavnostni koncert, posvečen starosti slov. skladateljev p. H. Satterju. O kako so nas! Kaj vse je bilo slabega zraven. Že vnaprej smo čuli močne glasove: kako jih bomo! Kako se bodo bjamirali itd. itd. Ti prvi obeti so se deloma tudi izpolnili. Nekateri poročevalci so res pomen zbora in naš namen popolnoma prezrli in so, da so mogli z vsilo »bunkati« po nas, primerjali nas z moravskimi učitelji. S tem so pokazali popolnoma jasno, da jih boli stavba, ki jim raste pred očmi; hoteli so njeno dozidavo onemogočiti, ali pa vsaj onemogočiti ji primerno višino. Ostala naj bi kvečjemu pritična. Prezrli so, da je imel prvi koncert pred vsem organizatorni pomen, ki ga je tudi dosegel. In če so nekateri trdili, da je zbor nalogo slabo rešil, in upali, da bo razpadel po prvem koraku, so se motili ali v svoji zlobi ali v svoji nevednosti. Koncert se je izvršil po načrtu s popolnim uspehom. Da je opravil dobro, dokazuje današnji zbor in njegova umetniška višina.

II. Druga perioda je sledila po prvem koncertu. Kar ni bilo trdnih članov, ti so »šli«, kadar ni razumeli naših težav, je odstopil, Stevilno članov se je samo po sebi uredilo in za precejšen procent stabiliziralo. Začeli smo z novim sporedom hrvaške moderne (lažje) glasbe. Nikakor ne morem odrekati temu programu umetniške vrednosti, a namenjen je bil bolj deželi kot mestu in le domovini, ne tujni. Odpeli smo ga v štirih krajih med minulimi počitnicami. Ta program je imel namen konsolidirati članstvo in ga pripraviti za prvo stopnjo pravega umetniškega dela. Ta program je članstvo popolnoma stabiliziral in odgovoril na vprašanje, ali bomo mogli višje, popolnoma odločni: Da! Člani so dokazali svojo neizprosno voljo in vzorno disciplino, pokazali pa tudi zmožnost za pravo umetniško delo. Glasovno dobro ubrani in razmeroma porazdeljeni, prežeti gorke ljubezni do lepe umetnosti, so vzpametli po prvih priborjenih uspehih v takem ognju, da je odbor mirnega srca pripravil nov program slov. najmodernejših in deloma najnovejših rokopsnih del, ki zahtevajo od pevca vse: pevsko rutino, tehnično izvežbanost, globoko inteligenco in vse objemajočo, vročo ljubezen do lepe umetnosti. Danes je končana tretja etapa v našem delu, ki je še vedno začetna, a ta etapa pomeni odločen korak z zbiralstva na cesto. V soboto bomo odpeli spored v Zagrebu, 6. febr. v Ljubljani in za tem, upamo, še kje drugje. Zanje vaje, ki smo jih danes končali, ne pripuščajo niti trohice strahu pred uspehom ali nezaupanja vanj. Prepričan sem, kmalu bodo dejstva to dokazala, da bo naš zbor svojo nlogo častno rešil ter s tem dvignil ugled našega stanu in dokazal tovarišem, da je njihova podpornina dobro naložen kapital.

Sveže, najfinejše norveško ribje olje iz lekarne dr. G. Nicoli-ja v Ljubljani se priporoča bledim, slabotnim osebam. Naročila točno po povzetju.

Ferijalni Savez učiteljstva.

—I. XI. ferijalno zborovanje z glavno točko dnevnega reda: Letovanje učit. v vel. počitnicah ob morju, se je vršilo 30. dec. pr. l. v Mariboru. Ker je zanimanje med učiteljsko za letovanje veliko, podamo situacijsko poročilo, ki sem ga podal na zborovanju in je bilo sprejeto. Ob priliki zadnjega letovanja na Bolu smo bili vsi udeleženci (ke) ene misli, da našo upravičeno željo, da bi v prihodnjih vel. počitnicah letovali v eni izmed kolonij F. S. sami učitelji (ice) in to našo željo in zahtevo sem predložil tudi kongresu pr. l. v Novem Sadu z načrtom. Letovanje bi se udeležilo učiteljsko iz vseh pokrajin naše države, okrog 100—150! Naš predlog je bil v načelu sprejet že meseca avgusta l. l. Ker pa nisem prejel do danes od Upravnega odbora iz Beograda pismenega jamstva, da bi bila ena kolonija F. S. popolna učiteljska kolonija, sem stavil na podlagi pismenih želj tovarišev (ic) in v smislu sestanka na Bolu sledečo resolucijo:

Učiteljsko, ki je bilo aktivno članstvo Fer. Saveza 6 let, je bilo v zavesti, da tudi F. S. tudi moralno pomoč in se je bojevalo za iste pravice, kakor jih imajo dijaki-ferijalci, glede 1/4 vožnje brez uspeha, je primorano, da izrazi ponovno in zadnjo željo na U. O. F. S. v Beogradu, da prepusti eno izmed svojih kolonij samo učiteljsku z istimi plačilnimi obveznostmi, kakor dijaki, in sicer kolonijo na Hvaru, ki bi jo event. reorganizirali v smislu zahteve učiteljstva, v drugi vrsti pa Bol na Braču. Odgovor pričakujemo do 15. febr., in ako do tega dne ne prejmemo odgovora, smatramo, da F. S. v Beogradu ni voljan ustreči našim upravičenim željam in smo prisiljeni izstopiti iz F. S. in stvoriti samostojno »Ferijalno Uduž. Jug. Učitelj.« (FUJU) v istem smislu, kakor smo si ga začrtali l. 1925-26. in ki smo ga na podlagi ustelega dogovora in obljub l. 1926, ob priliki kongresa UJU v Beogradu likvidirali z gotovim upanjem, da bodo besede — dejanja.

V slučaju negativnega odgovora si uredimo v smislu osebnih dogovorov z merodajnimi in vplivnimi osebami sami svojo kolonijo s pomočjo »Fer. sklada«, kateremu bi prispeval na podlagi pismenega zadrlja tudi UJU v Beogradu (glavni odbor).

Učiteljsko ima kot redno članstvo F. S. samo to ugodnost, da se poslužuje kolonij, ker učiteljsko ne uporablja svratišč in dobrotvorov F. S.

Pričakujemo, da bo F. S. (U. O.) v Beogradu našo željo upošteval in nam do zgoraj navedenega datuma odgovoril pozitivno, v nasprotnem slučaju smo primorani uresničiti zgoraj navedene smernice!

Pismen odgovor prosimo na naslov gl. učit. pov. St. Mrovlje-ta, učit. na mešč. šoli — Jesenice.

Gor. Fer. učit. pozdravi! Za F. U. S.: S. M. —

Resolucija je bila soglasno in z odobravanjem sprejeta na fer. zborovanju 30. dec. 1927. v Mariboru.

Zborovalci so dali tov. Mrovlje-tu popolnoma proste roke, da ukrene vse potrebno, po svoji izkušeni uvidevnosti, da bo realizirano letovanje v vel. počitnicah ob morju. Tov. gl. učit. pov. prosi vse navzoče, da ga pri tem delu podpirajo vsi oni tovarišji (ice), ki so letovali v zadnjih počitnicah na Bolu. Želimo samo to, da bi bila fer. zborovanja obiskana polnoštevilno, ne samo takrat kadar je odhod na letovanje. — Po razni debati je bilo XI. fer. zborovanje zaključeno. — Za FUS: Mrovlje, glav. učit. pov.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana
Sv. Petra cesta 12.

Nogavice, rokavice, pletenice, bluze, kravate itd. po najnižjih cenah vedno v največji izbiri
F. M. Rozman, Ljubljana, Židovska 7.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

—oio Študij družboslovja. Iz seznama dela po krožkih, ki ga stalno priobčujemo pod rubriko »Učiteljska samoizobražba« je razvidno, da se je večina krožkov pridružila mnenju delegacije in prvega izobraževalnega tečaja, da je smatrati študij družboslovnih vprašanj kot nujno potrebno pripravo za vse izvenšolsko in šolsko-reformno delo učiteljstva. Vendar so nam nekateri krožki sporočili svoje mnenje, da smatrajo pedagoška vprašanja za važnejša in edino na mestu kot razpravni predmet krožkovih sestankov. Naj odgovorimo na to mnenje na tem mestu, ker je zadeva principijelna in zato splošnega pomena. Družboslovno spoznanje je predpogoj vsakega modernega izobraževanja. Samo zdrav človeški razum in življenska praksa mu nista zadostne kompase, da bi se mogel pravilno orientirati v današnji dobi gospodarskih kriz, stanovskih organizacij in medsebojno butajočih se valov raznih svetovnih in življenskih naziranj. Če velja to splošno za izobraževanje, velja v povečani meri za učitelja, ki naj pri svojem delu v šoli in izven šole nastopi sigurno znanstveno fundirano pot. Za učitelje kot javne delavce velja isto pravilo. To pribijemo zlasti radi poročila nekega krožka, da se zlasti tovarišice upirajo temu študiju. Ali ne zavzemajo učiteljice istega socialnega položaja v narodu kakor njihovi tovariši. Sicer pa ima vsaka glasva svojo pamet, in daleč smo od namena, da bi hoteli uniformirati vse mišljenje slovenskega učiteljstva. Pustimo času in razvoju nalogo, ki bi se drugače tolmačila lahko kot diktatura najvišje organizacijske instance. Tudi ta pojem bo doživel — to verujemo trdno radi boljše bodočnosti našega stanu — svojo metamorfozo. Kaj tedaj? Lahek odgovor. Krožek, ki bi bil prepričan o nepotrebnosti

družboslovnega študija, naj se pridno peča z aktualnimi pedagoškimi vprašanji. Potreujemo pobud in delavcev vsepovsod in zato pozdravljamo vsako resno stremljenje. Ni pa rečeno, da bi se ne ozirali tudi drugi krožki na to potrebno delo. Nasprotno: v smislu dogovora na prvem izobraževalnem tečaju naprošamo pedagoški krožek v Mariboru, da pripravi potreben učni material, ki ga bomo predložili vsem krožkom v razpravljanje. Poleg vsega tega imajo pa krožki važno nalogo, dvigati medsebojno solidarnost, sodelovati pri naših vitalnih stanovskih, idejnih in organizacijskih vprašanjih, kajti — naš ceterum censeo — brez resno delujočih krožkov ni možen dvig našega stanu.

—oio Sklicatelj krožkov. Ponavljamo zopet in zopet staro pesem: sklicatelji nimajo pravice odgovarjati krožkovim članom, t. j. svojim tovarišem in tovarišicam možnost, sodelovati pri organiziranju izobraževalni akciji slovenskega učiteljstva in pri izpolnjevanju svoje organizacije. Ugotoviti moramo namreč, da gre zavlačevanje sklicanja sestankov v veliki večini na rovaš krožkovih sklicateljev. Z opravičevanjem, da se ne čutijo poklicani ali sposobni voditi tega dela, zavlačujejo od tedna do tedna sklicanje svojih kolegov k delu in posvetovanju. Naj pribijemo v pojasnilo in vednost vsem sledeče: Po natančnih navodilih, ki so jih sklicatelji prejeli od poverjenjstva, je za vsakega, ki je navodila prečital, takoj razvidno, da nimajo sklicatelji nobene druge naloge, kakor da ustmeno ali pismeno povabijo članove svojega krožka na sestanek. Vse drugo delo se uredi po navodilih avtonomno na sestanku. To je tako skromna zahteva, da bi se jo upali postaviti celo v slučaju, če bi bilo učiteljsko nepismeno. Izgovor, da bi bil kdo izmed sklicateljev preobložen z drugim delom — kar radi sponiramo — ne more držati. Gre namreč za sklicanje (t. j. napisanje par dopisnic) le prvega sestanka, ki bo svojega, z delom resnično preobloženega sklicatelja, gotovo oprostil nadaljnega dela ter izvolil drugega sklicatelja izmed sebe. Naslov novega sklicatelja je pa takoj javiti poverjenjstvu radi zveze. Tudi izgovori radi slabih zvez, zlasti v zimskem času, ali radi neprostege časa, ker so nekateri kolegi zaposleni s šolo dopoldne, drugi pa popoldne, so le deloma opravičljivi. Če ne morejo le nekateri na sestanek, ne izhaja iz tega, da bi nihče ne prišel. Kjer je učiteljsko količjak dovoljeno za to neodložljivo delo, se bo došlo sestanka tudi na kak prost dan. Gre le za en dan v mesecu. Brez žrtve se ni še nikdar izvršila nobena akcija. Kdor noče absolutno ničesar žrtvovati, naj ostane kratkoročno doma, naj bojkotira vse delo, naj hodi mimo organizacije svoja pota. Morda ga bo kedaj, v tilihi urah izpraševanja vesa, vendar oblika rdečica sramu, in zopet bo nov član pritegnjen k delu za narod in stan. Take izpreobrnitve se pa ne bodo vršile tam, kjer se nihče ne žrtvuje. Menimo pa, da je beseda »žrtve« v tej zvezi depolarirana in bi bilo bolje, da tega pojma ne diskreditiramo. Sestanki morajo postati naš praznik, naj lepši socialni dan učiteljstva, visoka pesem stanovske solidarnosti. Udeležba bi nam morala postati duševna potreba in notranja radost. Sklicatelji in sklicateljice! Ne mudite niti dneva več z odlašanjem! Kar je potrebno, se mora izvršiti. Tu ni govora o osebni diktaturi; stojimo pred impektivom časa in razmer.

—oio Poročila o sestankih. Privatno smo izvedeli, da se je vršilo že več sestankov, ne da bi dobili o njih poročila. Prosimo, da nam zapisnikarji nemudoma sporoče svoje zapisnike. Pri tej priliki opozarjamo, da nam je potrebna tudi statistika o številu članov vsakega krožka in ne samo o prisotnih na sestanku. Sicer pa naj bodo zapisniki zelo kratki; obsegajo naj le to, kar je navedenega v navodilih, in še to v najkrajši obliki.

—oio Delo po krožkih:

46. Ptuj. Prvi sestanek 19. oktobra l. l. Prisotnih 25 od skupnega članstva 27. Razpravljal je o pomenu izobraževalnih krožkov.

47. Ptuj. Drugi sestanek 26. oktobra l. l. Prisotnih 25. Tov. Mervič je poročala o pedagoškem dnevu v Mariboru.

48. Ptuj. Tretji sestanek 14. decembra l. l. V razpravi l. 3., 4. in 5. poglavje iz prve brošure. Prisotnih 25 članov.

49. Sv. Jurij (okraj Ljutomer). Udeležencev 10. Določil je delovni program krožka.

50. St. Vid pri Stični. Prvi sestanek 17. decembra l. l. Navzočih 7. Razpravljal je o navodilih za delo po krožkih. Prihodnji sestanek 15. januarja v St. Vidu.

51. Ljubljana. Tretji sestanek z učiteljskimi 5. januarja. Navzočih 5. Govorilo se je o gospodarskem liberalizmu.

52. Ptuj. Skupna gora. Prvi sestanek 13. decembra l. l. Udeležencev 19. Razpravljal je o reformi šole ter o potrebi in pomenu izobraževalnih krožkov.

Pralnico, likalnico in bogato izbiro vsakovrstnega perila, kakor tudi nogavic in žepnih rut priporoča po nizkih cenah
Hed. Šarc, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5.

Kune in vse druge kože divjačine
kupi v vsaki količini
D. Zdravič
Ljubljana, Florjanska ulica št. 9